

Основні правила поведінки під час збирання грибів та лікарських рослин

Гриби.

Гриби людина споживає у їжу з давніх часів. До їстівних відносяться білі гриби, красноголовці, масляки, опеньки, грузді та ін. На жаль, не всі знають, які гриби можна їсти, а які – ні. Отруєння грибами виникають при вживанні не тільки неїстівних, але й їстівних грибів при неправильній їх обробці та консервуванні. Отруєння грибами досить часто закінчуються летальними випадками.

Щоб запобігти отруєнню, необхідно дотримуватися таких правил:

- збирати гриби тільки з дорослими;
- збирати гриби потрібно тільки ті, які ви добре знаєте;
- ніколи не збирайте і не вживайте гриби, у яких біля основи ніжки є стовщення (як, наприклад, у червоного мухомора), і не куштуйте їх;
- намагайтеся брати гриби тільки з ніжкою, особливо це стосується сироїжок, тільки так можна запобігти зустрічі з блідою поганкою;
- не збирайте «печериці», у яких на нижній поверхні капелюшка є пластинки білого кольору;
- пам'ятайте про хибні опеньки: не беріть гриби з яскраво пофарбованим капелюшком;
- ніколи не вживайте сирі, червиві, ослизлі, в'ялі й зіпсовані гриби;
- будьте також уважними при збиранні ягід і рослин, не збирайте й не вживайте рослини та ягоди, які вам не відомі.

Здоров'я і навіть життя людини, що отруїлася грибами, залежить від того, наскільки своєчасно їй нададуть медичну допомогу.

При будь-якому отруєнні грибами, навіть на перший погляд нетяжкому, слід негайно звернутися до лікаря. Симптоми отруєння: нудота, блювота, біль у животі, проноси, судоми, посилене потовиділення, мимовільне сечовиділення. До приходу лікаря необхідно перш за все постаратися будь-якими засобами вивести отруйну речовину з організму. Для цього необхідно звернутися до дорослих, щоб допомогли промити шлунок і спорожнити кишківник. Шлунок промивають теплою водою, содовим розчином або слабким розчином марганцевокислого калію.

Постраждалому не можна самому йти в лікарню, а також бігти або їхати на велосипеді. Це може сприяти швидкій дії отрути. Тому хворий до госпіталізації і в період перебування у лікарні повинен дотримуватися постільного режиму.

Лікарські рослини.

Найперше! До збирання, а також сушіння лікарських рослин допускаються особи, які пройшли відповідний інструктаж.

Багато лікарських рослин містять отруйні речовини, які можуть спричинити загальне отруєння, подразнення шкіри, алергійні захворювання. До отруйних і сильнодіючих речовин належать *алкалоїди, глікозиди серцевої дії, сапоніни, а також деякі ефірні олії, смоли* тощо.

Найчастіше отруєння може виникати при заготівлі та переробці лікарської сировини. Наприклад, *руту садову*, яка містить 0,2-1,4% алкалоїдів, потрібно

збирати в гумових рукавицях, бо свіжий сік рослини подразнює шкіру і спричинює опіки у вигляді водянистих пухирців. Лікування триває понад місяць. При збиранні *листя беладонни* можна отруїтися гіосціаміном та іншими алкалоїдами, якщо витирати очі або губи пальцями, зволоженими соком зі свіжої сировини. Під час збирання *листя дурману* можна отруїтися листками з отруйними алкалоїдами, які виділяються в газоподібному стані рослиною, особливо в сонячні дні. При подрібненні *сухих кореневих чемериці*, в яких багато алкалоїдів, піднімається пилюка, яка подразнює слизові оболонки, внаслідок чого починається чхання, нежить, кашель, сльози, а згодом іде кров із легень, настає запалення. При збиранні вручну *трави жовтушника сіруватого* з'являється почервоніння і свербіння шкіри.

Неповнолітні діти можуть збирати лікарську сировину під суворим наглядом відповідального інструктора, який добре обізнаний із технікою безпеки.

Під час збирання не слід торкатися руками очей, обличчя, не їсти, після завершення роботи треба ретельно вимити руки з милом.

У випадках отруєння необхідно негайно викликати лікаря, але до його приходу надати першу медичну допомогу. Якщо у хворого уповільнилось дихання, слід провести штучне, якщо пульс не прослуховується, потрібно його посилити, дати сильного чаю або кави, вина чи дати понюхати нашатирного спирту.

Якщо отрута потрапила в шлунок, її необхідно видалити блюванням, випивши надмірну порцію теплого молока або слабкий водний розчин перманганату калію. До голови прикладають холодні компреси.

Отруєння в кишечнику знешкоджують введенням проносної солі з великою кількістю води (марганцевий розчин). Зі шкіри, волосся, очей, слизової оболонки рота або носа отруйну речовину змивають великою кількістю води.